

NIKI ISTITUTO
UNIVERSITARIO
OLANDESE DI
STORIA DELL'ARTE

NWIB JAARVERSLAG 2021

**Nederlands Interuniversitair Kunsthistorisch Instituut in
Florence (NIKI)**

NWIB

mei 2022

Inhoudsopgave

1. Terugblik vanuit missie en beleid	2
2. Activiteiten	3
a. Onderwijs.....	3
b. Onderzoek	3
c. Studenten en bursalen	4
d. Wetenschapsgebieden	5
e. Promotie en voorlichting.....	5
f. Samenwerking	5
g. Valorisatie / maatschappelijke impact	6
3. Middelen.....	7
a. Personeel.....	7
b. Huisvesting en ICT	7
c. Bibliotheek.....	8
d. Communicatie.....	9
e. Financiën.....	9
4. Klantanalyse en waardering	10
a. Waardering.....	10
b. Gebruik van producten en diensten.....	10
c. Tijdsbesteding.....	11
Bijlage 1 Onderwijsproductie	12
Bijlage 2 Wetenschappelijke productie	13
Bijlage 3 Valorisatie activiteiten	15
Bijlage 4 Studenten en bursalen.....	16
Bijlage 5 Samenwerking.....	17
Bijlage 6 Overzicht personeel	18
Bijlage 7 Financiële verantwoording	19
Bijlage 8 Wetenschappelijke Adviesraad.....	21
Bijlage 9 <i>Scholar-in-residence programme</i>	22
Bijlage 10 <i>NWIB visiting professor programme</i>	23

1. Terugblik vanuit missie en beleid

Overeenkomstig het beleid is gestreefd naar het optimaliseren van de dienstverlening aan de bestaande partners waarbij de primaire doelgroep gevormd wordt door studenten en onderzoekers van de Nederlandse opleidingen Kunstgeschiedenis, Kunst- en Cultuurwetenschappen en Media, Kunst, Design en Architectuur. Vanwege de pandemie zijn er geen symposia in Florence en Nederland georganiseerd, konden de jaarlijkse excursiewerkgroepen naar Florence geen doorgang vinden en was het tot mei niet mogelijk voor gasten op het NIKI te verblijven. Daarentegen heeft de wetenschappelijke staf meer tijd besteed aan het verrichten van onderzoek ten behoeve van publicaties en was de bibliotheek sinds januari open voor bezoekers, zij het op afspraak. Door middel van een live webinar reeks werden in mei en juni lezingen georganiseerd. Dankzij versoepelingen van de coronamaatregelen heeft het NIKI vanaf juli het eigen onderwijs op locatie volledig kunnen hervatten en was het voor de wetenschappelijke staf weer mogelijk om in Nederland gastcollege's voor studenten te verzorgen. In het kader van het verbreden van de doelgroepen werd in het najaar nieuw onderwijs gefaciliteerd: de interdisciplinaire BA cursus *Living Pasts. Augmenting urban landscapes and cultural heritage in the digital age* (7,5 ECTS) o.l.v. prof. dr. T. Pieters (Freudenthal Instituut, UU, sectie History, Philosophy of Science, Descartes Centre). Twee wetenschappers, prof. dr. Olav Velthuis (socioloog) en dr. Chiara De Cesari (antropoloog), beiden verbonden aan de UvA, maakten gebruik van het nieuwe NWIB *Visting professors program*. Naast het onderzoek dat beide wetenschappers gedurende een periode van drie maanden op het Instituut verrichtten, leverde prof. Velthuis een bijdrage aan door het Instituut verzorgd onderwijs. In september verbleef de Nederlandse kunsthistoricus en kunstenaar Menno Balm als 'artist-in-residence' op het instituut. Een selectie van de tekeningen die hij tijdens zijn verblijf van Florence heeft gemaakt werd gepubliceerd in het najaarsnummer van het historisch-cultuurwetenschappelijk tijdschrift *Roma Aeterna* dat geheel gewijd is aan de historische relaties tussen Florence en Rome. Een ruimere selectie van de door Menno Balm in Florence en Rome gemaakte tekeningen zal tussen mei en juni 2022 op het NIKI worden tentoongesteld en aansluitend op het KNIR.

De werkzaamheden gericht op het optimaliseren van de faciliteiten van de bibliotheek, de transitie van de databases, het digitaliseren van de eigen fotoarchieven en het vernieuwen van de website werden succesvol afgerond. In samenwerking met de Fondation Custodia (Parijs) is het programma ontwikkeld van een nieuwe mastercursus *The Art of Drawing* die vanaf 2022 jaarlijks zal worden aangeboden. In samenspraak met de WAR en prof. dr. K.A. Algra, decaan GW (UU), schreef de directeur de *Meerjarenvisie 2022-2026*. De begeleiding van scripties en promotieonderzoek kon online ongehinderd doorgang vinden. De jaarlijkse sponsordag met een exclusief cultureel programma vond plaats in Amsterdam en werd georganiseerd in samenwerking met de vriendenstichting van het Instituut en het Rijksmuseum.

Mede door middel van de eigen onderwijs- en publieksgerichte activiteiten, het in stand houden van diverse beurzen en het aanbod van zowel een NWIB *Visting professors* programma als een internationaal *scholar-in-residence* programma, biedt het NIKI studenten en jonge onderzoekers van de deelnemende universiteiten de mogelijkheid in een stimulerende omgeving onderzoek op internationaal niveau te verrichten en kennis te maken met vooraanstaande leden van de in Florence aanwezige internationale wetenschappelijke gemeenschap. Dankzij de inzet van de NIKI-ambassadeurs is de student in Nederland goed voorzien van informatie over het Instituut en de geplande activiteiten.

2. Activiteiten

a. Onderwijs

Tabel 2.1 Onderwijsactiviteiten in verslagjaar

	aantal cursussen	aantal studenten	duur (in dagen)*	toegekend ECTS	% alfa	% beta	% gamma
Bachelor	6	83	103	536			
Excellent / honours							
Master	1	11	9	66			
PhD	n.v.t.						
Postacademisch	n.v.t.						
Overig							
TOTALEN	7	94	112	602			

Voor de complete lijst van de betreffende activiteiten zie bijlage 1.

*) De duur is berekend op basis van het aantal cursussen vermenigvuldigd met het aantal dagen van de cursus.

De kwaliteitszorg van onderwijs dat onderdeel uitmaakt van een opleiding van een deelnemende instelling valt onder de reguliere kwaliteitszorg van deze instelling. Voor onderwijs dat op eigen initiatief door het NIKI wordt georganiseerd en dat niet is opgenomen in een curriculum bij een deelnemende instelling is in afstemming met de overige NWIB's een gezamenlijke kwaliteitszorg-procedure ontwikkeld. De examencommissie Geschiedenis en Kunstgeschiedenis van de Universiteit Utrecht heeft het NIKI-onderwijsaanbod getoetst aan de instellingsnormen.

Ook dit jaar leverde de directeur in zijn hoedanigheid als hoogleraar kunstgeschiedenis (UU), een bijdrage aan het Utrechtse onderwijs in de vorm van gastcolleges en trad hij op als tweede lezer bij het beoordelen van bachelor eindschrijven. Daarnaast verzorgde hij een gastcollege op het KNIR voor de studenten van de Minor.

Tabel 2.2 Onderwijsactiviteiten voorgaande jaren

	aantal cursussen	aantal studenten	duur (in dagen)	toegekend ECTS	% alfa	% beta	% gamma
2020	4	67	36	451			
2019	13	220	168	1323			

b. Onderzoek

Tabel 2.3 Onderzoek

Aantallen	2021	2020	2019
Promotieonderzoeken (verdedigd)			
- eigen staf (co)promotor			1
- deelnemende universiteiten			
Promotieonderzoeken (begeleiding)			
- eigen staf (co)promotor	3	3	3

- deelnemende universiteiten			
Expedities en/of (veldwerk)projecten			
Wetenschappelijke bijeenkomsten	4	0	4
Wetenschappelijke publicaties staf	4	1	4
Wetenschappelijke presentaties staf	5	5	16

Tabel 2.4 Top 3 wetenschappelijke bijeenkomsten (door het instituut georganiseerd)

Naam	Aard bijeenkomst	Aantal bezoekers	Bijzonderheid
Lezingen. Zie 2.2.	webinar		
	webinar		
	webinar		
	webinar		
	webinar		

Voor de complete lijst van de betreffende activiteiten zie bijlage 2.

Vanwege de pandemie zijn geplande internationale symposia uitgesteld naar 2022. Met steun van de Stichting Vrienden van het Kunsthistorisch Instituut in Florence kon onderzoek worden voortgezet ten behoeve van een geannoteerde Engelstalige bronuitgave van een voor de kunstgeschiedenis belangrijke primaire bron, te weten de zogenaamde *Codex dell'Anonimo Magliabechiano* (ca. 1540). Ook leverde de Stichting financiële steun voor de eindredactie van het omvangrijke aan de regio Toscane gewijde deel van het *Repertory of Dutch and Flemish Paintings in Italian Public Collections*. Beide uitgaven zullen verschijnen in de reeks NIKI-publicaties. In samenwerking met Luca Fiorentino (Istituto Centrale per la Grafica/NIKI fellow) heeft prof. Michael Kwakkelstein de redactie verzorgd van de congresbundel *Disegni a pietra rossa. Fonti, tecniche e stili 1500-1800 circa* (320 pp.). Deze publicatie is in juli verschenen bij Edifir Edizioni Firenze. Tevens bereidde prof. Michael Kwakkelstein publicaties voor over Leonardo da Vinci en voltooide hij in december het manuscript van zijn boek over de anatomische studies van Rubens dat in 2022 bij Brepols/Harvey Miller Publishers zal verschijnen als deel XX (1) van het *Corpus Rubenianum Ludwig Burchard*.

c. Studenten en bursalen

Tabel 2.5 Studenten en bursalen

	2021	2020	2019
Begeleide scripties (BA, MA, RMA)	4	11	11
Studiebeurzen (aantal personen)	3	9	10
Studiebeurzen (totaal aantal weken)	16	46	72
Stagebestedingen land van vestiging		0	0
Stagiaires bij het instituut: NL + NWIB-land	1	0	2
Overige faciliteiten	0	0	0

Voor de complete lijst van de betreffende activiteiten zie bijlage 4.

d. Wetenschapsgebieden

Tabel 2.6 Inzet (tijdsbesteding) van de staf (Wp en niet Wp) naar wetenschapsgebied

Wetenschapsgebied	2021	2020	2019
Archeologie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Kunstgeschiedenis	84	84	83
Taal, cultuur en geschiedenis van het land van vestiging	1	0	1
Taal, cultuur en geschiedenis van Nederland	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Geesteswetenschappen overig (geschiedenis en filosofie)	15	15	15
Andere wetenschapsgebieden, te weten: Liberal Arts & Science, Fiscaal Recht	0	1	1
Totaal	100%	100%	100%

e. Promotie en voorlichting

De door de directeur onder studenten en onderzoekers van de deelnemende universiteiten geworven NIKI-ambassadeurs zetten zich in op het gebied van informatievoorziening richting studenten, onderzoekers, docenten, studieadviseurs, onderwijscoördinatoren en faculteitsbestuur. Hiertoe maken de NIKI-ambassadeurs gebruik van de sociale media; verzorgen zij presentaties zowel tijdens kunsthistorische studiedagen als tijdens universitaire voorlichtingsdagen, verspreiden zij promotiemateriaal (flyers, brochures, posters, affiches, etc.), maken zij afspraken met bovengenoemde personen en koppelen zij relevante praktische informatie op het gebied van onderwijs (ontwikkelingen, knelpunten) terug naar het NIKI. De directeur verzorgt jaarlijks in Utrecht een gastcollege in het begin van de Bachelorfase ook om studenten in een vroeg stadium van hun opleiding te attenderen op het NIKI. Een dergelijk gastcollege verzorgt hij, indien gewenst, ook aan de andere deelnemende universiteiten.

f. Samenwerking

De samenwerking met de deelnemende universiteiten bestaat in eerste instantie uit het faciliteren van onderwijs en onderzoek. Daarnaast organiseert het instituut symposia in samenwerking met Nederlandse en buitenlandse universiteiten. Bij de totstandkoming van publicaties in de NIKI-reeks wordt samengewerkt met collega's van zowel de deelnemende universiteiten als van buitenlandse universiteiten. De samenwerking met Nederlandse musea bestaat uit het leveren van een inhoudelijke bijdrage aan de totstandkoming van tentoonstellingen, bijbehorende catalogi en databases. Deze activiteiten vergroten de zichtbaarheid van het NIKI en de expertise die het in huis heeft.

g. Valorisatie / maatschappelijke impact

Tabel 2.8 Valorisatie

Aantallen	2021	2020	2019
Bijeenkomsten voor algemeen publiek	6	2	2
Publicaties gericht op een algemeen publiek			
Presentaties door stafleden gericht op een algemeen publiek	3	3	11
Mediaoptredens Prof. Dr. M.W. Kwakkelstein	<i>De Nieuws BV (Radio 1); De Nieuws BV (Radio 1)</i>	<i>Kijk Magazine</i>	<i>BBC World; NPO Radio 1; De Volkskrant; De Standaard; Reformatorisch Dagblad; Kijk; Quest</i>
Bijeenkomsten van bestuurders, beleidsmakers, politici, etc.			

De door de staf ontwikkelde expertise geniet de belangstelling van de internationale media en musea. Op deze manier worden de resultaten van het eigen onderzoek middels interviews met de geschreven en gesproken pers en publicaties in de vorm van tentoonstellingscatalogi en voordrachten toegankelijk gemaakt voor een breed publiek.

3. Middelen

a. Personeel

Tabel 3.1 Personele bezetting

	aantal fte			lokaal / gedetacheerd
	2021	2020	2019	
Directie en management				
directeur (wp of obp)	1,0 wp*	1,0 wp*	1,0 wp*	gedetacheerd
overig management				
Wetenschappelijke staf				
onderzoekformatie	0,4 wp	0,4 wp	0,4 wp	gedetacheerd
onderwijsformatie	0,2 wp	0,2 wp	0,2 wp	gedetacheerd
Fellows / gastdocenten / gastonderzoekers				
onderzoekformatie				
onderwijsformatie				
Stagiairs				
onderzoeksformatie		0,2	0,2	
onderwijsformatie				
Bibliotheek	0,4 wp 0,5 obp	0,4 wp 0,5 obp	0,4 wp 0,5 obp	gedetacheerd lokaal
Niet-wetenschappelijke staf				
communicatie				
secretariaat	1,0 obp	1,0 obp	1,0 obp	gedetacheerd
financieel beheer				
gebouwbonden functies				
diverse ondersteuning				
Totalen	2,0 wp 1,50 obp	2,0 wp 1,50 obp	2,0 wp 1,50 obp	

*De directeur heeft ook dit jaar meer tijd besteed aan onderzoek met het oog op publicaties en lezingen (zie bijlage 2.3)

b. Huisvesting en ICT

Tabel 3.2 Bezettingsgraad gastenverblijven

Totale gastenkamer- capaciteit (= aantal kamers x 326 per jaar)	Aantal overnachtingen		Bezettingsgraad*) uitgedrukt in % (= aantal overnachtingen / totale aantal overnachtingen x 100)
	Betaald	Onbetaald	
aantal slaapplekken x 326	1315	173	
12 x 326 = 3912	1488		38 %

*) De kamerbezetting is berekend op basis van 326 dagen (het instituut is jaarlijks in totaal 5 weken gesloten). Vanwege de pandemie waren er tot juni geen gasten.

Hierbij dient verder te worden opgemerkt dat het instituut beschikt over meerpersoonskamers die niet altijd door meer dan één gast gebruikt kunnen worden. Bij de berekening is uitgegaan van 1 persoon per kamer per nacht. Uitgaande van het aantal bedden is de bezettingsgraad 16% (1488 : 9128 (28 x 326)).

Met financiële steun van de Vriendenstichting en de medewerking van Laura Overpelt, is de website van het Instituut volledig vernieuwd, zowel wat betreft de inhoud als de vorm. De website is toegankelijker gemaakt en in overeenstemming gebracht met de nieuwe huisstijl. Met ingang van 2021 is de website drietalig: Nederlands, Engels en Italiaans. Ten slotte werd een aantal technische verbeteringen geïmplementeerd waardoor de webpagina's zowel op computers als op tablets en mobiele telefoons gemakkelijk geraadpleegd kunnen worden. De nieuwe website is enthousiast ontvangen door alle doelgroepen van het NIKI.

a. Bibliotheek

Vanwege COVID-19 was de bibliotheek in 2021 beperkt toegankelijk. De landelijke en regionale richtlijnen waren daarbij steeds bepalend. Externe gebruikers dienden zich te houden aan een streng protocol, dat onder meer voorzag in het vooraf aanvragen van de te raadplegen boeken en tijdschriften. Op deze wijze kon de dienstverlening op verantwoorde wijze gecontinueerd worden. Tevens voorzag de bibliotheek in *document delivery* langs digitale weg op verzoek van studenten en onderzoekers in binnen- en buitenland.

Het jaar 2021 stond grotendeels in het teken van de afronding van twee grootschalige digitaliseringprojecten. De transitie van de NIKI-fotoarchieven (Nicolson, Voss-Ewald, Magnaguagno) en het *Corpus of Works of Art Offered at Auction in Italy, 1800-1914* naar een nieuwe digitale omgeving werd in oktober 2021 succesvol voltooid. De geheel gemoderniseerde Online Public Access Catalog is online raadpleegbaar via <http://niki.digitalcollections.it> en valt in twee onderdelen uiteen: <http://niki.digitalcollections.it/auction> en <http://www.niki.digitalcollections.it/photo-archive>. Het *Corpus of Works of Art Offered at Auction in Italy, 1800-1914* geeft toegang tot 122.249 beschrijvingen van kunstwerken die tussen 1800 en 1914 in Italië ter veiling werden aangeboden. Het *Photographic Archive of the Dutch University Institute for Art History* omvat circa 40.000 records en 45.000 digitale afbeeldingen. De omvang zal geleidelijk worden uitgebreid naar circa 55.000 records en 60.000 digitale afbeeldingen. De zoekfunctionaliteit en de toekomstbestendigheid van onze databases zijn door de transitie van de oude Aleph-omgeving (niet langer in gebruik bij de Universiteitsbibliotheek Utrecht) naar het nieuwe Islandora framework sterk verbeterd. Dankzij geavanceerde viewer-technologie is het bovendien mogelijk om op digitale afbeeldingen in te zoomen met behoud van scherpte. Het technisch beheer van de geheel vernieuwde databases berust bij de Firma Emme Bi Soft (Rome). Met het oog op de digitale duurzaamheid werden tevens nieuwe back-ups gemaakt van de 45.000 masterscans en 45.000 jpg-afgeleiden op moderne dragers, namelijk twee lokale netwerk servers (totaal ca. 90.000 bestanden met een omvang van ca. 6 TB). Voor de transitie ontving het NIKI financiële steun van de Faculteit Geesteswetenschappen en technische en praktische ondersteuning van drs. Frank Koper en drs. Rogier Schumacher, beiden verbonden aan de Universiteitsbibliotheek Utrecht.

Het tweede project betrof de digitalisering van meer dan 15.000 foto's en reproducties uit de verzameling van Luigi Magnaguagno die aan de 45.000 reeds gescande foto's konden worden toegevoegd. Dit geschiedde in samenwerking met de firma Centrica (Florence), gespecialiseerd in de digitalisering van fotoarchieven. De digitale afbeeldingen zijn aangeleverd in drie formaten: RAW, TIFF (masterscans) en jpg (in totaal 45.696 bestanden). Voor dit project ontving het NIKI de financiële steun van de Vriendenstichting ter hoogte van ruim 26.000 euro. Aan het project zijn nieuwe stageplaatsen gekoppeld op (Res)Ma-niveau. De stages zijn gericht op de wetenschappelijke ontsluiting van het fotomateriaal, met de nadruk op de kunsthistorische component (toeschrijvingskwesties, herkomstonderzoek, iconografie). Dankzij de succesvolle afronding van beide digitaliseringsprojecten is de zichtbaarheid van de collecties aanzienlijk vermeerderd. Tevens is de digitale dienstverlening versterkt.

Met steun van de Directie Vastgoed en Campus van de Universiteit zijn de draaikasten in het tweede depot gerepareerd en de boekenkasten in de grote leeszaal vervangen. Daarmee is de veiligheid verbeterd en is 25 strekkende meter kastruimte gewonnen. Beide werkzaamheden gingen gepaard met omvangrijke

interne verhuizingen van boeken. Daarnaast is in het tweede depot nog eens 25 meter kastruimte gewonnen dankzij de digitalisering van het resterende deel van het Magnaguagno-archief. Het analoge materiaal is compact opgeslagen in het souterrain.

Met tussenkomst van de Fondation Custodia ontving het NIKI meer dan 200 boeken uit de bibliotheek van de Franse kunsthistoricus Olivier Michel.

Tabel 3.3

	2021	2020	2019
Aantal boeken	63103	62409	62042
Aantal tijdschriften	120	120	120
Aantal digitale bestanden*	90	90	90
Aantal nieuw verworven titels			
- boeken	694	367	553
- tijdschriften	0	0	0
- digitale bestanden	0	0	10
Omvang collectie in lopende meters	1383	1368	1359
Aantal bezoekers (extern)	120	100	210

*CD's.

b. Communicatie

NIKI-ambassadeurs zijn ingezet om de communicatie met studenten bij de deelnemende instellingen te verstrekken. Dit werkt goed.

Via het secretariaat van de NWIB koepel is er overleg met de directeuren van de andere instituten in het buitenland. De communicatie met de penvoerder (UU) verloopt goed via de ambtelijk beheerder bij de UU.

c. Financiën

Tabel 3.4 Financiële hoofdlijnen

	Begroting verslagjaar 2021	Realisatie verslagjaar 2021	Realisatie verslagjaar 2020
Baten	696k	714k	732k
Lasten	696k	734k	732k
Saldo	0k	-20k	0k

Baten: meer centrale baten door CAO-compensatie, meer interne baten door bijdrage vanuit V&C en GW aan diverse projecten maar minder baten uit verblijf gasten en minder bijdrage vanuit de Vriendenstichting. Lasten: hogere personeelslasten door CAO-verhoging, uitbetaling vakantiedagen, declaratie verhuiskosten nieuw OBP (opvolger) en tijdelijk dubbele salariskosten. Meer materiële uitgaven ten behoeve van diverse projecten, hier tegenover staan de extra interne baten.

4. Klantanalyse en waardering

a. Waardering

Volgens de verschillende cursusevaluaties, ontwikkeld door het Bestuurssecretariaat van het Departement Geschiedenis en Kunstgeschiedenis van de Universiteit Utrecht, de Onderwijscommissie van de Onderzoekschool Kunstgeschiedenis en de Summerschool van de Universiteit Utrecht, worden de door het Instituut georganiseerde onderwijsactiviteiten zeer positief beoordeeld. Dit oordeel geldt ook voor de unieke locatie en de meerwaarde van de door het Instituut aangeboden faciliteiten. Onderzoekers en wetenschappers die op het instituut verblijven maken altijd hun bijzondere waardering kenbaar voor de uitzonderlijk goed geoutilleerde bibliotheek. Daarnaast beschouwt men het instituut als een uitstekende uitvalsbasis voor het verrichten van onderzoek in en buiten Florence en wordt veelvuldig gebruik gemaakt van het internationale wetenschappelijke en culturele netwerk waarover het instituut beschikt.

b. Gebruik van producten en diensten

Tabel 4.1 Gebruik producten en diensten

Aantallen afkomstig van	UVA	VU	LEI	RUG	UU	RUN	Overige	Totalen
1. Onderwijs								
gastdocenten	1	0	0	2	1	0	5*	9
cursisten (waarvan 8 online)	15	5	7	3	12	2	50*	94
studiereis (waarvan 1 online)	0	0	0	0	2	0	5	7
Overig								
2. Onderzoek								
gastonderzoekers	2						6	8
promovendi	1	0	1	1	1	0	7	11
expedities/veldwerkprojecten								
overig:								
3. Studenten								
begeleide scripties	0	0	0	0	4	0	0	4
stagiaires	0	0	0	0	0	1	0	1
overige faciliteiten								
4. Toegekende beurzen								
BA studenten	0	0	0	0	0	0	0	0
Honours studenten								
(R)MA studenten	0	0	0	0	0	0	0	0
PhD en Postdoc	0	0	0	0	0	0	3	3
5. Huisvesting								
studenten	14	5	4	4	13	2	8	50
PhDs en postdocs	1	0	1	1	1	0	9	13

onderzoekers/docenten	2	0	0	2	4	0	1	8
overig	0	0	0	0	0	0	5	5
aantal overnachtingen								

6. Overige diensten								
cultureel								
contractonderwijs								
Bemiddeling in NWIB kader								
overig:								

*Gastdocenten overig: docenten niet betrokken bij excursiegroepen deelnemende universiteiten. Cursisten overig: Summerschool, UU Freudenthal Instituut, Hogeschool Utrecht en individuele gasten.

**Cursisten overig: excursie minorstudenten Hogeschool Utrecht

***Studiereis overig: Hogeschool Utrecht en (gedeeltelijke) NIKI-cursussen Leonardo da Vinci, Botticelli, OSK Winterschool en Minor Florence-Rome.

c. Tijdsbesteding

Tijdsbesteding naar gebruiker

<i>Gebruiker</i>	2021 (%)	2020 (%)	2019 (%)
Universiteit Leiden	7	1	5
Universiteit Utrecht	24	10	15
Radboud Universiteit Nijmegen	3	4	2
Rijksuniversiteit Groningen	9	22	14
Universiteit van Amsterdam	23	37	24
Vrije Universiteit Amsterdam	7	1	6
Andere Nederlandse universiteiten (TU Delft)	0	0	0
Vlaamse universiteiten	1	1	1
Universiteiten land van vestiging	5	5	2
Andere buitenlandse universiteiten	5	9	14
Hogescholen	10	0	11
Niet WO / HBO gebruikers	6	10	6
	100%	100%	100%

Het instituut faciliteert onderwijs van andere disciplines dan alleen kunstgeschiedenis; de percentages zijn berekend op basis van het aantal gasten.

Bijlage 1 Onderwijsproductie

In onderstaand overzicht is voor het verslagjaar aangegeven:

- de naam van de onderwijsactiviteit (cursus, werkgroep, excursie, etc.)
- de instelling(en) die verantwoordelijk is / zijn voor het programma (dit kan ook het instituut zelf zijn)
- de primaire doelgroep (Ba, Honours/Excellent, Ma, RMA, PhD)
- de duur van de cursus of werkgroep in dagen
- het totaal aantal deelnemers
- toegekende EC (TS) (vermeld indien relevant of dit onderdeel uitmaakt van grotere cursus met meer EC)
- de discipline(s) waartoe de deelnemers kunnen worden gerekend
- het contractonderwijs dat het Instituut heeft aangeboden

Naam cursus	Instelling / instituut	Doelgroep	Aantal dagen	Aantal deelnemers	Aantal toegekende ECTS	Opleidingen
Inuniversitaire werkgroep 'Botticelli' (online)	NIKI	BA/MA	8	8	42	Kunstgeschiedenis
Utrecht Summer School	NIKI	BA	14	1	4	Kunstgeschiedenis
Zomercursus 'Leonardo da Vinci'	NIKI	BA/MA	12	10	60	Kunstgeschiedenis
OSK/NIKI Winterschool 'Cult to Culture'	OSK/NIKI	RMA	9	11	66	Kunstgeschiedenis
Excursiewerkgroep	UU	BA	7	4	30	Kunstgeschiedenis
Excursiewerkgroep	HU	BA	6	50	250	Kunstgeschiedenis
Minor Florence-Rome	NIKI/KNIR	BA	56	10	150	Geschiedenis, Kunstgeschiedenis en Klassieke Talen

Bijlage 2 Wetenschappelijke productie

2.1. Promotieprojecten

Promovendus	Project	Instelling	Promotor(es)
Dhr. P. Knolle	Scholen van naaktzitting. Noordnederlandse tekenacademies en -genootschappen 1760-1820 en hun voorlopers	LEI	Dr. G.J.J. van der Sman
Mw. A. de Bruyn	The image between Manuscript and Print	RUG	Dr. G.J.J. van der Sman (1e promotor: Prof. dr. S. Corbellini)
Mw. M. Boomkamp	Ontwikkelingen in de Italiaanse beeldhouwkunst van de negentiende eeuw, tegen de achtergrond van de politieke ontwikkelingen	UvA	Dr. G.J.J. van der Sman (1e promotor: Prof. dr. F. Scholten)
Dhr. S. Corrazzini	Changing forms, functions and architecture of Palazzo Vecchio from the Lorraine period to the present day	UU	Prof. Dr. M.W. Kwakkelstein
Mw. Drs. Ch. Ladee	Designating Disegno	UU	Prof. Dr. M.W. Kwakkelstein Dr. M. Brügggen Israëls

2.2. Wetenschappelijke bijeenkomsten

Titel bijeenkomst	Verantw. instelling	Deelnemers (aantal)
Bram de Klerck (RUN), "Mary Magdalen and the Mircale of Marseilles in Sixteenth-Century Northern Italy"		19
Victor Schmidt (UU), "Processional Banners and Standards from the Marches during the Renaissance"		25
Wouter Wagemakers (UL), "Courtier Bishop Architect Spy: The prodigious return of Michele Sanmicheli in Verona"		16
Gloria Moorman, Università degli Studi, Padua, "The marvels of the "Magazzino del Mondo": Cosimo III, the Dutch Republic, and Granducal Aspirations for Seventeenth-Century Tuscany"		27
Martijn van Beek (VU Amsterdam), "Architectural reasoning, drawing and rhetoric in the manuscripts of Fray J. Ricci de Guevara 1600-1681"		11

2.3. Wetenschappelijk publicaties en presentaties staf Instituut

Prof. Dr. M.W. Kwakkelstein

Presentaties:

- "Het wezen van de schilderkunst volgens Leonardo da Vinci", gastcollege, ba-cursus *Gouden Eeuwen*, Departement Geschiedenis en Kunstgeschiedenis, Universiteit Utrecht (22 februari).
- "Painting in Florence: c. 1470-1528", gastcollege excursiewerkgroep Florence, Departement Geschiedenis en Kunstgeschiedenis, Universiteit Utrecht (18 maart).
- "Denken op papier. Woord en Beeld in Leonardo da Vinci's manuscripten", gastcollege, Minor *Rome/Florence*, KNIR (13 oktober).
- "Leonardo da Vinci. Universal Genius", Houthoff (28 september).

- “Leonardo da Vinci. Universal Genius”, ING (11 juni).
- “The Use of Art in Science: Leonardo da Vinci as an Anatomist”, gastcollege, *ART HISTORY I: Knowledge, Technologies, and Material Culture* (RMA), Departement Geschiedenis en Kunstgeschiedenis, Universiteit Utrecht (14 december).

Publicaties:

-“Leonardo da Vinci’s Disenchantment and Contempt for Humankind. Aspects of his Personality Revealed in his Writings”, in: Frank Zöllner and Johannes Gebhardt (eds), *Paragone. Leonardo in Comparison*, Petersberg (Michael Imhof Verlag), 2021, pp. 133-153.

-“Leonardo da Vinci’s drawings of busts of old men and women with monstrous faces. Satire as moral criticism”, in: Henry de Lumley (ed.), *Léonard de Vinci. Pionnier de l’Anatomie. Anatomie compare, biomécanique, bionique, physiognomonie*, Parijs (CNRS ÉDITIONS), pp. 209-220.

-*Disegni a pietra rossa. Fonti, tecniche e stili 1500-1800 ca.* Michael W. Kwakkelstein & Luca Fiorentino (Eds), *Avere disegno* vol. 3, edifir edizioni Firenze (320 pp).

Dr G.J. van der Sman

Publicaties:

-“The living conditions and social networks of northern Netherlandish painters in Italy, c. 1600-1700: evaluation of the archival sources”, *Simiolus. Netherlands quarterly for the history of art* 42 (2021), 1-2, pp. 87-118.

Presentaties:

-“Caravaggio and his legacy”, Opleiding Kunstgeschiedenis, Universiteit Leiden (26 februari)

Bijlage 3 Valorisatie activiteiten

Geef hier een overzicht van de op valorisatie gerichte bijeenkomsten die het Instituut in het verslagjaar heeft georganiseerd of gefaciliteerd.

Titel bijeenkomst	Verantw. Instelling	Deelnemers (aantal)	Overig
"Leonardo da Vinci" (online lezing Michael Kwakkelstein)	Houthoff	60	
"Leonardo da Vinci" (online lezing Michael Kwakkelstein)	ING	75	
Lezing Michael Kwakkelstein "Portretschilderkunst in Italië en de Lage landen, ca. 1426-1556". Inleiding op de tentoonstelling <i>Vergeet mij niet. Portretten uit de Renaissance</i> , Rijksmuseum, Amsterdam	Sponsorendag Amsterdam	35	

Bijlage 4 Studenten en bursalen

Geef hier een overzicht van de begeleiding die het Instituut in het verslagjaar heeft geboden aan studenten en/of stagiairs op individuele basis (exclusief (eind)werkstukken deelnemers cursussen)

Student	Instelling	Scriptie / stage	BA/MA/ PhD/Postdoc	Titel project / activiteit
Mw. S. Keuls	UU	scriptie	BA	Seksualiteit en filosofie: de schoonheid van de androgyne jongeling in de kunst van de Italiaanse renaissance
Mw. M. Hagenbeek	UU	scriptie	BA	Het arma Christi-motief als representatie van het lijden van Christus.
Hr. W. H. J. Reijmerink	UU	scriptie	BA	De zoektocht naar de "Nederlandse" Romantiek
Mw. I. Timmermans	UU	scriptie	BA	Amsterdamse School in de bloeitijd versus de duiding in de periode 1975-1993
Hr. B. Scott	McGill University	promotie	PhD	Building Worlds. Egypt and Mesopotamia in the Netherlands Archaeological Imagination
Hr. P. Muijtjens	University of Cambridge	promotie	PhD	Florentine Orators of the Fifteenth-Century
Mw. F. Mari	Università degli Studi Tor Vergata di Roma	promotie	PhD	Mariotto Albertinelli (1474-1515)

Geef hier een overzicht van de door het Instituut verstrekte studiebeurzen.

Student / onderzoeker	Instelling	BA / MA / RMA / PhD / postdoc	Titel project	Periode	Omvang beurs (in weken)
Hr. B. Scott	McGill University	PhD	Building Worlds. Egypt and Mesopotamia in the Netherlands Archaeological Imagination	16/08-29/10	6
Hr. P. Muijtjens	University of Cambridge	PhD	Florentine Orators of the Fifteenth-Century	16/08-29/10	6
Mw. F. Mari	Università degli Studi Tor Vergata di Roma	PhD	Mariotto Albertinelli (1474-1515)	20/09-15/10	4

Bijlage 5 Samenwerking

Instellingen (niet NWIB), overheden en bedrijven waarmee het Instituut in het verslagjaar heeft samengewerkt.

Departement Geschiedenis en Kunstgeschiedenis, Universiteit Utrecht
U-Collaborate in Education (UCE) /Living Past
Afdeling Kunstgeschiedenis, Architectuurgeschiedenis & Landschapsgeschiedenis, Rijksuniversiteit Groningen
Universiteitsbibliotheek Utrecht
Utrecht Summerschool
Koninklijk Nederlands Instituut te Rome (KNIR)
Hogeschool Utrecht
Open Universiteit Nederland
RKD - Nederlands Instituut voor Kunstgeschiedenis, Den Haag
Museum Boijmans Van Beuningen, Rotterdam
Rubenianum, Antwerpen
Koninklijke Bibliotheek van België, Brussel
Archivio di Stato, Florence
Gallerie d'Italia, Napels
International Studies Institute, Florence
Fondazione Pedretti, Vinci
The Courtauld Institute, Londen
Nederlandse ambassade te Rome
Università Ca' Foscari, Venetië
Istituto Centrale per la Grafica, Rome
Gabinetto Disegni e Stampe del Castello Sforzesco, Milaan

Bijlage 6 Overzicht personeel

Functie	Titel / naam	FTE
directeur	Prof. Dr. M.W. Kwakkelstein	1,0
onderzoeker/hoofdbibliothecaris	Dr. G.J.J. van der Sman	1,0
Office manager	Dhr. L. Kuil	1,0
bibliothecaresse	Dott.ssa I. Masi	0,5

Met ingang van 1 oktober 2021 is Dhr. Lex Kuil in dienst getreden als office manager, ter vervanging van Mw. Sabine Elders die naar Nederland is teruggekeerd.

Bijlage 7 Financiële verantwoording

	<i>Begroting verslagjaar 2021</i>	<i>Realisatie verslagjaar 2021</i>	<i>Realisatie verslagjaar -1 (2020)</i>
BATEN/INKOMSTEN	€	€	€
Bijdragen			
Penvoerder (Universiteit Utrecht)	505	511	530
Deelnemende instellingen	136	136	134
Universiteit van Amsterdam			
Rijksuniversiteit Groningen			
Universiteit Leiden			
Universiteit Utrecht			
Radboud Universiteit Nijmegen			
Vrije Universiteit Amsterdam			
Overige instellingen	15 ¹⁾	1	0
Buitengewone baten	0	0	0
Eigen inkomsten			
onderwijs			
onderzoek			
cultuur en maatschappelijke activiteiten			
gastenverblijven	20	12	11
overig	20 ²⁾	54	-1
sponsors	0	0	0
rente			
Totaal baten	696	714	674

	Begroting verslagjaar 2020	Realisatie verslagjaar 2020	Realisatie verslagjaar -1 (2019)
LASTEN/UITGAVEN	€	€	€
Personele lasten			
personeel (formatief)			
personeel (lokaal)			
Totaal personele lasten	371	388	361
Materiële lasten			
Incidentele inhuur derden*			
Huisvestingskosten	148	148	171
afschrijvingen			
huur			
schoonmaak & onderhoud			
energie			
Bibliotheek			
Bureaunkosten			
communicatiekosten			
reiskosten			
kantoorbenodigdheden			
overig			
Afschrijvingen			
Subsidies			
Lidmaatschappen			
Activiteitgebonden kosten			
onderwijs			
onderzoek			
culturele en maatschappelijke activiteiten			
studenten en bursalen			
Totaal materiële lasten	177	198	136
Totaal lasten	696	734	668
SALDO	0	20	6

* Incidentele inhuur specifieke expertise (juridisch, financieel, e.d.)

Opmerkingen:

- 1) UU Summerschool
- 2) Bijdrage Vriendenstichting

Bijlage 8 Wetenschappelijke Adviesraad

Naam en titel	Instelling	Vakgebied	Aantreden	Aftreden*	Termijn
Prof. Dr. P.B.M. van den Akker	OU	Voorzitter	2016	2022	2
Dr. A.R. de Klerck	RU	Kunstgeschiedenis	2020	2024	1
Dr. M. Brügggen Israëls	UvA	Kunstgeschiedenis van de vroege Italiaanse Renaissance	2017	2021	1
Dr. J.P. Keizer	RUG	Geschiedenis van de Italiaanse Kunst en Cultuur 1500-1700	2016	2020	1
Dr. I.R. Vermeulen	VU	Kunstgeschiedenis van de vroegmoderne tijd	2015	2019	1
D.R. Bull, MA	Rijksmuseum Amsterdam	Italiaanse, Spaanse en Engelse schilderkunst	2017	2021	2
Dr. A.R. Dencher	LEI	Oude Beeldende Kunst	2019	2023	1
Dr. V.M. Schmidt	UU	Kunst voor 1600	2017	2021	1
Drs. J.B. Frietman	UU	Secretaris	2016	2020	1
Drs. S.C.A. Hermans	UU	Secretaris	2018	2022	1

* Termijn = 4 jaar
 Eenmalige verlenging
 mogelijk

Bijlage 9 Scholar-in-residence programme

The Dutch University Institute for Art History in Florence (NIKI) offers a scholar-in-residency accommodation for a distinguished researcher in art history to spend time dedicated to his/her projects. A candidate for this accommodation will have an excellent international reputation in a field of research that is of relevance to the Institute (Italian art; artistic relations between Italy and the Low Countries; Netherlandish art in Italy).

A scholar-in-residence is offered:

- 4 month accommodation in the Dutch University Institute for Art History in Florence, including standard housing utilities
- Access to the research library and photographic archives

During the period of residency, the scholar will:

- prepare a scholarly publication
- give public lectures at the Institute and/or
- assist with the current teaching activities at the Institute and/or
- participate with the organization of an international conference
- actively participate in the Institute's scholarly community
- if relevant, create opportunities for collaboration between the Institute and one's home university

Availability:

Applications can be submitted at any time. There is no deadline for applications. Candidates will indicate the period that they would like to be in residence.

Application will include:

- a letter of application for the scholar-in-residency
- a proposal for the period of the scholar-in-residency, not to exceed 3 pages
- a CV
- name of editor/publisher of projected publication
- names of 2 colleagues from whom recommendations may be requested

Selection criteria:

- Research topic's relevancy to the areas of focus promoted by the Institute
- Innovative nature and feasibility of proposed research
- motivation for a residency at the Institute
- Quality and structure work plan
- potential contribution to the teaching activities at the Institute

Procedure:

- Applications must be submitted by email to the director of the Dutch University Institute for Art History in Florence: prof. dr. Michael W. Kwakkelstein kwakkelstein@nikiflorence.org
- Based on the selection criteria, the Director advises the chair and two members of the Scientific Advisory Board of the Institute. Together they form the selection committee.
- The director informs the applicant on the outcome of the selection committee.

Istituto Universitario Olandese di Storia dell'Arte, Viale Torricelli 5, 50125 Firenze

Tel. 055.221612 Fax. 055.221106

www.niki-florence.org

Bijlage 10 NWIB-Visting professor programme

Visiting Professors Programma

Het NWIB *Visiting Professors Programma* biedt UD's, UHD's en hoogleraren van aangesloten universiteiten een unieke kans om ongestoord te kunnen werken in een inspirerende en stimulerende omgeving. Via dit programma kun je drie maanden naar één van de vijf Nederlandse Wetenschappelijke Instituten in het Buitenland (NWIB) om daar onderzoek te doen, lezingen te geven en zo een bijdrage te leveren aan het intellectuele klimaat van het instituut.

De NWIB bevinden zich in Rome, Florence, Athene, St. Petersburg, Athene en Caïro:

- Koninklijk Nederlands Instituut Rome (KNIR)(verwijst naar een andere website)
- Nederlands Interuniversitair Kunsthistorisch Instituut in Florence (NIKI)(verwijst naar een andere website)
- Nederlands Instituut Athene (NIA)(verwijst naar een andere website)
- Nederlands Instituut in Sint Petersburg (NIP)(verwijst naar een andere website)
- Nederlands Vlaams Instituut in Caïro (NVIC)(verwijst naar een andere website)
-

Voor wie is dit programma bedoeld?

Voor universitair (hoofd)docenten en hoogleraren aan één van de volgende universiteiten: Radboud Universiteit, Rijksuniversiteit Groningen, Universiteit van Amsterdam, Universiteit Leiden, Universiteit Utrecht, Vrije Universiteit. Wetenschappers uit alle vakgebieden zijn welkom. Alleen aan Universiteit Utrecht is deelname beperkt tot bepaalde faculteiten. In alle gevallen dient er een relatie te zijn tussen het onderzoeksvoorstel en inhoudelijke en geografische focus van de betreffende NWIB.

Wat houdt dit programma inhoudelijk in?

Het programma biedt de mogelijkheid om in een inspirerende internationale omgeving, die uitnodigt tot debat en reflectie, drie maanden onderzoek te doen en een bijdrage te leveren aan het intellectuele klimaat van desbetreffend instituut. Dat laatste kan bijvoorbeeld door het organiseren van een wetenschappelijke activiteit, zoals gastcolleges, lezingen of een masterclass. Het is een mooie manier om een nieuw academisch netwerk op te bouwen en geeft verder toegang tot unieke bronnen.

Wat wordt vergoed?

De universiteit vergoedt reis- en verblijfskosten. Reiskosten worden éénmalig vergoed op basis van de werkelijk gemaakte kosten tegen *economy class* tarief; voor vergoeding van de verblijfskosten gelden de gangbare regels van de eigen universiteit.

De meeste NWIB beschikken over eigen huisvesting. Het streven is dan ook dat je hiervan gebruik maakt. Op de websites van de NWIB staat informatie hierover. Op het instituut krijg je een eigen werkplek, vrije toegang tot de bibliotheek en andere faciliteiten.

Salariskosten worden niet vergoed. Deelnemers dienen zelf met hun afdeling te regelen dat ze drie maanden weg kunnen.

Wat is de deadline en hoe kan ik een voorstel indienen?

Aanmelden kan **tot en met 15 maart a.s.** via [dit aanmeldformulier](#).

Met het aanmeldformulier dien je vóór de deadline per email een voorstel in, voor een onderzoeksperiode van 3 maanden in najaar 2022 of voorjaar 2023, bij de directeur van het NWIB van jouw keuze (zie de website van het instituut voor contactgegevens).

Al rond 1 mei hoor je of het voorstel is geaccepteerd door het NWIB van jouw keuze. Dit alles in de hoop en verwachting dat de corona-maatregelen tegen die tijd versoepeld zijn en reizen weer mogelijk is.

Hoe vindt de selectie plaats?

Een driekoppige selectiecommissie o.l.v. de directeur van het instituut selecteert jaarlijks twee kandidaten: één voor het najaar en één voor het voorjaar. Zij doet dit op grond van de volgende selectiecriteria:

- verblijf aan het instituut heeft meerwaarde voor onderzoek (bijvoorbeeld toegang tot bronnen)
- verblijf aan het instituut heeft meerwaarde voor het intellectueel klimaat instituut, bijvoorbeeld voor het onderwijsprogramma en het onderzoek van het instituut
- relevantie, originaliteit, impact en haalbaarheid van het onderzoeksplan
- relatie met het betreffende NWIB.

In totaal zijn er voor alle vijf de instituten samen jaarlijks tien plekken beschikbaar, met een maximum van drie plekken per jaar per universiteit.

Geïnteresseerd en nog aanvullende vragen?

Neem bij vragen contact op met de NWIB contactpersoon van jouw universiteit:

- Radboud Universiteit: marijke.delemarre@ru.nl
- Rijksuniversiteit Groningen: r.j.landeweerd@knir.it
- Universiteit Leiden: j.a.kroes@bb.leidenuniv.nl
- Universiteit Utrecht: s.c.a.hermans@uu.nl
- Universiteit van Amsterdam: r.c.dejong@uva.nl
- Vrije Universiteit, Amsterdam: f.a.m.snijders@vu.nl